

«Οι Ελληνικές Τράπεζες και η Eurobank to 2007»

του

Γκίκα Α. Χαρδούβελη

Οικονομικός Σύμβουλος Ομίλου Eurobank EFG

Καθηγητής, Τμήμα Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής Πανεπιστημίου Πειραιώς

Το 2007 αναμένεται να είναι μια ακόμα εύφορη χρονιά για την ελληνική οικονομία, αφού η Ελλάδα, στην προσπάθειά της να μπει στην ΟΝΕ, εδώ και πολλά χρόνια θεμελίωσε τις βάσεις για μια ραγδαία αναπτυξιακή δυναμική και μια πορεία πραγματικής σύγκλισης με την υπόλοιπη Ευρώπη, που μόνον πολύ σοβαρά λάθη στην οικονομική πολιτική από δω και μπρος θα μπορούσαν δυνητικά να αποτρέψουν. Στην αναπτυξιακή αυτή πορεία, το τραπεζικό σύστημα αποτελεί έναν από τους πιο δυναμικούς, ευέλικτους και ανταγωνιστικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Τη δεκαετία 1995-2006 έγιναν 37 εξαγορές και συγχωνεύσεις, ενώ οι ιδιωτικοποιήσεις τραπεζών απέφεραν σωρευτικά έσοδα της τάξης του 2,6% του ΑΕΠ, ποσοστό πολύ μεγαλύτερο από το αντίστοιχο 0,9% στην υπόλοιπη Ευρωζώνη.

Ειδικότερα, το 2006 υπήρξε χρονιά σημαντικών αλλαγών στον τραπεζικό κλάδο. Η τριπλή συγχώνευση Marfin – Λαϊκής - Εγνατίας και η συγχώνευση της Ωμέγα με την Proton, η επένδυση της Dubai Holdings στη Marfin, η ιδιωτικοποίηση της Εμπορικής, η μετοχοποίηση του 34,84% του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και 7,18% της Αγροτικής είναι γεγονότα με ιδιαίτερο ειδικό βάρος. Το 2007 αναμένεται να είναι και αυτό έτος έντονης δράσης και εξελίξεων. Η εκδήλωση ενδιαφέροντος της Πειραιώς για την Τράπεζα Κύπρου στην εκπνοή του 2006, παρά το αρχικό αρνητικό αποτέλεσμα, είναι δείγμα της δυναμικής του κλάδου. Το 2007 είναι πιθανόν επίσης να δούμε να περαιτέρω ιδιωτικοποίηση του ΤΤ, της τράπεζας Αττικής και της Αγροτικής.

Το 2006 ήταν έτος σημαντικής ανάπτυξης των τραπεζών. Τα δάνεια προς νοικοκυριά έτρεξαν με ρυθμό 25,4% το γ' τρίμηνο 2006 σε ετήσια βάση, έναντι 9,2% στην ΕΕ-12, ενώ τα δάνεια προς επιχειρήσεις αυξήθηκαν κατά 16,9% έναντι 12,1% στην ΕΕ-12 (Διάγραμμα 1). Το 2006 πραγματοποιήθηκε, επίσης, ένα κρεσέντο εξαγορών στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής

Ευρώπης, αναδεικνύοντας τις ελληνικές τράπεζες σε ισχυρούς περιφερειακούς παίκτες. Περίπου € 3,2 δις επενδύθηκαν στις εξαγορές που πραγματοποίησαν οι ελληνικές τράπεζες στην Τουρκία, τη Σερβία, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Ουκρανία, προσθέτοντας παραπάνω από 700 καταστήματα και 13.270 υπαλλήλους στο δίκτυό τους (Πίνακας 1).

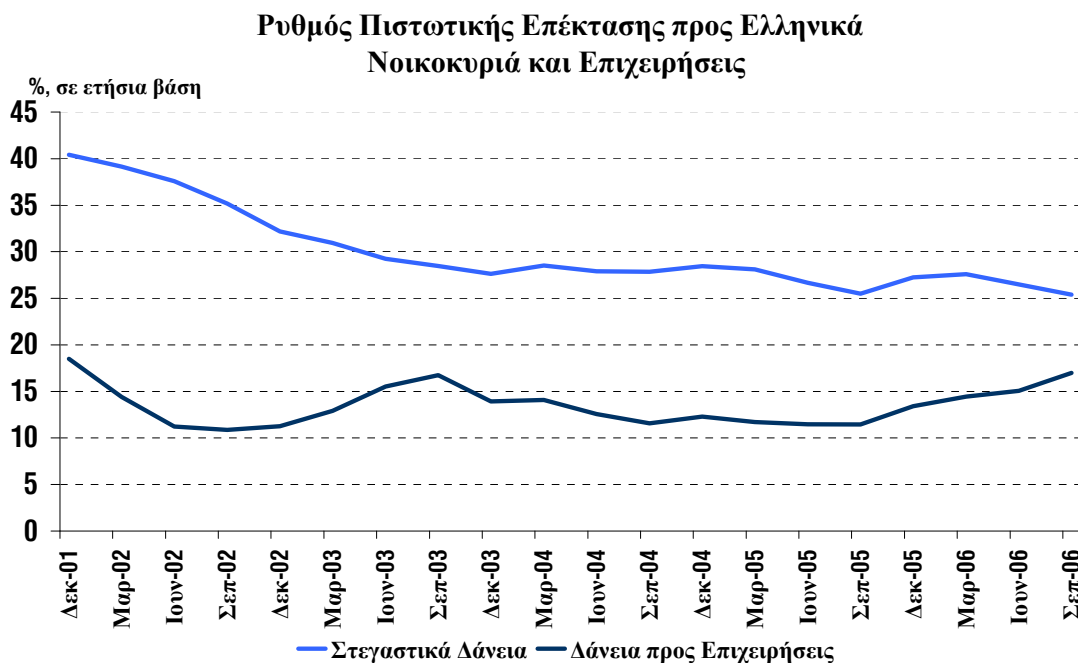
Η Eurobank είναι πλέον σήμερα η δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα στην Ελλάδα, με υψηλά μερίδια αγοράς (γ' τρίμηνο 2006, ενεργητικό: Εθνική € 58.36 δις, Eurobank €47,8 δις, Alpha €45,08 δις, Πειραιώς € 25,9 δις, κλπ.) και με την καλύτερη πιστοληπτική ικανότητα (Πίνακας 2). Οι επιδόσεις της τράπεζας το 2006 ήταν εκπληκτικές. Το ενεργητικό της αυξήθηκε κατά 18,8% σε ετήσια βάση τους πρώτους εννέα μήνες του 2006, τα δάνεια αυξήθηκαν κατά 25,8% και οι καταθέσεις κατά 16,3%. Η ποιότητα του δανειακού της χαρτοφυλακίου είναι εξαιρετική, με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια να φτάνουν μόλις το 3,1% των συνολικών δανείων (6/2006), έναντι του διπλάσιου ποσοστού για τον τραπεζικό κλάδο, ενώ η κερδοφορία της διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα. Ενδεικτικά αναφέρω την αύξηση των κερδών στο retail banking κατά 15% τους πρώτους εννέα μήνες του 2006 σε ετήσια βάση, στο corporate banking κατά 48%, στο asset management, private banking και insurance κατά 56% και στον τομέα global & capital markets κατά 22,3%. Η συνολική συνεισφορά των τριών τελευταίων τομέων στην κερδοφορία αυξήθηκε από 49% το γ' τρίμηνο 2005 σε 57% ένα χρόνο μετά. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στη σκληρή δουλειά, επιμονή, αφοσίωση, δημιουργικότητα και, πάνω απ' όλα, τα ποιοτικά προϊόντα και τις υπηρεσίες και τις σχέσεις σεβασμού προς τον πελάτη.

Η δυναμική της Eurobank δεν περιορίζεται μόνον στην Ελλάδα. Η τράπεζα δραστηριοποιείται ήδη σε επτά χώρες του εξωτερικού, όπου έχει αναπτύξει ένα δίκτυο 700 καταστημάτων. Υπήρξε πρωτοπόρος, επενδύοντας σε νέες αγορές, άγνωστες μέχρι τότε στις ελληνικές τράπεζες, όπως στην Τουρκία με την εξαγορά της HC Istanbul χρηματοπιστηριακής, στην Πολωνία και την Ουκρανία. Συνολικά, η Eurobank έχει πραγματοποιήσει επενδύσεις € 1 δις, ενώ το ένα τρίτο αυτών πραγματοποιήθηκαν μέσα στο 2006, με τις εξαγορές της Tekfenbank στην Τουρκία, της Universal Bank στην

Ουκρανία, και της DZI στη Βουλγαρία. Τη χρονιά που μας πέρασε, το ενεργητικό των θυγατρικών της στις χώρες της Νέας Ευρώπης αυξήθηκε κατά 67,4% σε ετήσια βάση το γ' τρίμηνο 2006, τα δάνεια κατά 91,4% και τα λειτουργικά έσοδα κατά 13,2%. Στόχος της τράπεζας είναι η ισχυροποίησή της στη Νέα Ευρώπη, η οργανική της ανάπτυξη και η επαγρύπνηση για νέες ευκαιρίες. Η Eurobank στοχεύει να αντλεί από το εξωτερικό έως το 2009, το 30% των εσόδων και το 20% των κερδών της.

Υπάρχουν κίνδυνοι σ' αυτή τη θετική πορεία; Οι κίνδυνοι φυσικά και υπάρχουν, αλλά είναι ελέγξιμοι. Η αύξηση των επιτοκίων παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας θα είναι μικρή και δεν αναμένεται να αποτρέψει την αναπτυξιακή πορεία της Ευρωζώνης. Επιπλέον, η πορεία της διεθνούς οικονομίας είναι η καλύτερη στα τελευταία 40 χρόνια και, συνεπώς, οι κίνδυνοι έχουν ελαχιστοποιηθεί.

Διάγραμμα 1

Πίνακας 1

Εξαγορές τραπεζών που πραγματοποιήθηκαν στη Νέα Ευρώπη από τις ελληνικές τράπεζες			
	Εξαγοράζων	Αριθμός Καταστημάτων	Επένδυση (δισ ευρώ)
Τουρκία			
Finansbank	Εθνική	275	2.16
Tekfenbank	Eurobank EFG	31	0.14
Alternatif Bank	Alpha Bank	28	0.19
Σερβία			
Vojvodjanska	Εθνική	175	0.36
AIK Bank	Αγροτική	17	0.10
Ρουμανία			
MindBank	Αγροτική	12	0.04
Βουλγαρία			
DZI	Eurobank EFG	174	0.16
Ουκρανία			
Universal Bank	Eurobank EFG	32	0.05

Πηγή: Eurobank Research

Πίνακας 2

Μερίδια Αγοράς Ελληνικών Τραπεζών τον 9/2006 (%)

	Ενεργητικό	Δάνεια	Καταθέσεις	Πιστοληπτική Αξιολόγηση S&P
ΕΘΝΙΚή	19.4	17.1	22.0	BBB+
Eurobank	15.9	16.0	14.5	BBB+
Alpha	15.0	15.6	10.5	A-
Πειραιώς	8.6	10.1	6.6	BBB+
Εμπορική	7.1	9.3	8.1	A*
Αγροτική	6.6	6.8	9.0	-
Geniki	1.3	1.6	1.3	-

* Η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε το 2006, μετά την εξαγορά της από την Credit Agricole. Η προηγούμενη πιστοληπτική αξιολόγηση ήταν BBB-.

Πηγή: Eurobank Research